

Mei 2021

Uitgave: Stichting Ruurd Wiersma Burdaard
Informatie over inhoud: o.hiddema@planet.nl
Gratis abonneren: penningmeester@ruurdwiersma.nl

Tiden hawwe tiden

Ons museum heeft na bijna veertig jaar zijn bestaansrecht ruimschoots bewezen. Maar ‘tiden hawwe tiden’. De coronacrisis laat zien dat de wereld niet meer hetzelfde is. Ons bestuur koestert al het oude, maar aan sommige veranderingen is niet te ontkomen. Er zijn bijvoorbeeld vanwege corona –en om leeftijdsredenen- steeds minder rondleiders beschikbaar, dus zijn we op zoek naar nieuwe oplossingen. We zullen de groepsgrootte per rondleider moeten verkleinen. We merken ook dat de museumbezoekers van 2021 kritischer zijn geworden dan vroeger. Ze verwachten een oplaadpaal voor hun e-bike en zijn in andere musea gewend geraakt aan cappuccino. Bezoekers bereiden zich ook vaker online voor op hun museumtrip. Sommigen stippelen met hun smartphone zelfs een individuele rondgang uit. In die ontwikkelingen hoeven we niet voorop te lopen, maar we kunnen er op zijn minst rekening mee houden als we iets nieuws opzetten.

Dit vraagt om een verstandige blik op de toekomst. Binnenkort beschrijven we in een nieuwe visie waar we in 2025 willen staan. Dit voorjaar zijn we aan de slag gegaan met de restauratie van ons museum pand en deze zomer ondergaat de collectie een professioneel onderzoek. In het vervolg maken we onszelf nadrukkelijker online zichtbaar. Deze nieuwsbrief brengt u weer helemaal op de hoogte van de manier waarop wij de corona-dip zo snel mogelijk achter ons willen laten.

Sybren van Tuinen, voorzitter

Openingsdatum seizoen 2021 is nog steeds onzeker

We hadden gehoopt rond de paasdagen de deuren weer te openen, maar dat is helaas niet gelukt vanwege de corona-regels. Hebt u plannen om deze zomer te komen genieten van het werk van Ruurd? Kijk dan regelmatig op ruurdwiersma.nl om te weten wanneer het museum open gaat.

Noardeast-Fryslân verstrekt € 4.500,- ter compensatie corona

Ter dekking van inkomstenverlies en extra onkosten door de coronamaatregelen in 2020 heeft het museumbestuur subsidie aangevraagd bij de gemeente Noardeast-Fryslân. Het gemeentebestuur heeft dit verzoek onlangs gehonoreerd met een bijdrage van € 4.500,-. Dit bedrag levert een dankbare bijdrage aan het sluitend maken van onze begroting voor 2021.

Club van Vier denkt mee over toekomstkansen

Het museumbestuur heeft aan vier regionale “experts” gevraagd om met een helikopterblik te kijken naar onze kansen en knelpunten. Deze Club van Vier bestaat uit Hans Groeneweg, museumdirecteur in Dokkum, Folkert Kusters, adviseur bij Keunstwurk, Henk Dotinga, consultant en coach uit Burdaard en kleinkunstenaar / B&B exploitant Teun Plantinga uit Rinsumageast. Het zijn een voor een mensen die wat verder afstaan van het Ruurd Wiersma Museum. Wij achten deze groep in staat om vanuit een breed perspectief en met open blik te kijken naar de toekomst van het museum. Ze verstrekken hun adviezen op eigen initiatief en houden het stichtingsbestuur scherp.

Restauratie exterieur is gereed voor opening seizoen 2021

Het is de meeste bezoekers al opgevallen. Het museum pand was hoognodig toe aan een ingrijpende schilderbeurt. Meteen na de paasdagen is schildersbedrijf De Vries uit Dokkum aan de slag gegaan met buitenschilderwerk en achterstallig onderhoud aan gevels en kozijnen. Vanwege het behoud van de erfgoedstatus moet het werk anno 2021 aan bijzondere voorwaarden voldoen. Daarom is de opdracht verstrekt aan het voor restauraties gecertificeerde bedrijf van Edwin de Vries uit Dokkum. De werkzaamheden zijn deskundig uitgevoerd en begeleid door een goede bekende van het museum, Tseard Spijksma uit Burdaard. Tseard (foto links) kent het museum pand als geen ander, want hij is al drie keren eerder intensief bij het schilderwerk betrokken geweest. Hij is in het restauratiewerk, dat behalve schilderen ook bestaat uit klein herstel van kozijnen en houtwerk, bijgestaan door Ype Stielstra (foto rechts) uit Holwert. Dorpsbelangen Burdaard-Jiswert neemt in september een besluit om voor dit project een subsidie van € 750,- beschikbaar te stellen.

Nieuwsbrief verschijnt vaker

De frequentie van ons nieuwsbulletin is verhoogd van eenmaal jaarlijks naar drie tot vier keer per jaar. Om drukkosten te besparen verschijnt de nieuwsbrief in het vervolg niet meer op papier, maar digitaal. Donateurs en sympathisanten waarvan wij het mailadres niet hebben, krijgen in november zoals gebruikelijk een papieren afdruk. Wilt u een gratis abonnement, stuur dan een mailbericht naar penningmeester@ruurdwiersma.nl

Meer donateurs en giften na publicaties

Onze nieuwsbrief van november heeft niet alleen nieuwe donateurs opgeleverd, maar ook een aantal bij ons bekende donateurs geïnspireerd om hun jaarlijkse bijdrage te verhogen. Enkele lezers hebben een eenmalige grote gift gedoneerd. Ons museum heeft de ANBI-status. Dit maakt het fiscaal aantrekkelijk om ons museum financieel te steunen.

Waardeert u het dat wij de uitstraling van het museum willen versterken en waar nodig laten restaureren? Verras ons dan met een eenmalige bijdrage op NL86 RABO 0320 2054 01. Of meld u aan als donateur met een mailbericht naar penningmeester@ruurdwiersma.nl

Wij zoeken meer vrijwilligers

De groep vrijwilligers waar het museum succesvol op draait, wordt de komende jaren kleiner. Dit komt door natuurlijk verloop, maar ook doordat sommige rondleiders gezien hun leeftijd soms wat minder vaak beschikbaar zijn. Wij komen graag in contact met enthousiaste nieuwe vrijwilligers. Ook wanneer u wat verder van Burdaard af woont, maar 'iets hebt' met ons bijzondere museum, kunt u een rol spelen bij onze plannen voor doorontwikkeling. Ook jonge mensen zijn welkom om ons te ondersteunen. Wij staan open voor verfrissende ideeën van jong en oud, bijvoorbeeld op het gebied van presentatie, nieuwe technieken en sociale media.

Voel je je dus betrokken bij ons museum en wil je iets voor ons betekenen, steek dan je licht eens op bij een van de bestuursleden. Je kunt ze bereiken met een berichtje naar secretaris@ruurdwiersma.nl

“Overnachten in een kunstwerk”

Ruurd Wiersma Museum is genomineerd voor subsidiewedstrijd K(l)eigoed

Gedeputeerde Klaas Fokkinga maakte genomineerden voor K(l)eigoed bekend. Fotografie Jacob van Essen, Hoge Noorden

Het Ruurd Wiersma Museum is een van de acht Noord-Friese projecten die mogen meedingen naar een subsidie van maximaal twee ton uit de subsidieregeling K(l)eigoed. Met deze subsidieregeling wil de provincie de dorpen langs de Waddenkunst stimuleren om karakteristieke gebouwen een rol te geven in verblijfsrecreatie. Het Museum en Dorpsbelang Burdaard-Jislum eo zijn tot deze eerste prijsvraagronde doorgedrongen met het idee om te onderzoeken of “Overnachten in een kunstwerk” iets kan betekenen voor de aantrekkingskracht van Burdaard en de exploitatie van het museum.

Hoe beter Burdaard dit idee uitwerkt en onderbouwt, des te groter is de kans dat we eind van dit jaar een goede beurt maken in een ‘pitch’ met de zeven andere kanshebbers. Voordat het zo ver is, moet er nog wel het een en ander worden uitgezocht. Daar worden de inwoners, bedrijven en organisaties van Burdaard de komende maanden nauw bij betrokken. De Dorps Ontwikkelings Maatschappij DOM speelt hierbij een rol. Belangrijke voorwaarden zijn dat het plan meerwaarde oplevert voor de cultuur, de regionale economie, duurzaamheid, toerisme, bestrijding van bevolkingskrimp en voor het welzijn, bedrijvigheid en voorzieningen in het dorp. Bij de idee-uitwerking krijgt het dorp professionele hulp van toeristische-, monumenten- en financiële adviseurs en een architect om het project zo goed mogelijk uit de verf te laten komen. Deze ondersteuning is kosteloos.

‘Ik bin grutsk op dit projekt’, vertelde erfoegededeputeerde Klaas Fokkinga bij de bekendmaking. ‘Ik fyn it unyk dat doarpsbewenners dit sels oppakke en wurkje oan leefberens, rekreaasje en erfoegd’. Op 30 april vond de eerste kennismaking plaats van het stichtingsbestuur en Dorpsbelang Burdaard-Jislum eo met de leden van de project-organisatie Kleigoed.

Postuum eerbetoon voor bescheiden Hennie Middelkamp

Het overlijden van Hennie Middelkamp in december 2020 is niet onopgemerkt aan de regio voorbijgegaan. In een twee pagina’s tellend artikel heeft journalist Jelle Raap in de Dockumer Courant / Nieuwsblad van Noord Oost Friesland uitgebreid aandacht besteed aan de grote verdiensten van Hennie voor het Ruurd Wiersma Museum. Hennie was vanaf het begin betrokken bij de oprichting en heeft zich decennialang belangeloos ingezet en veel betekend voor de organisatie. Het complete artikel, inclusief de vele foto’s is te downloaden via <https://www.dekrantvantoen.nl/vw/article.do?v2=true&id=NOF-20210309-01012001&vw=org&lm=hennie%2Cmiddelkamp>

Oud-voorzitter Ernest Bakker overleden

In december 2020 overleed Ernest Bakker, een betrokken bestuurder van het Ruurd Wiersma-Hûs. Ernest vervulde twee termijnen het voorzitterschap. Hij besloot in 2018 naar eigen zeggen ‘ruimte te maken voor een nieuwe bestuurder omdat hij de doelen die hij zichzelf had gesteld had bereikt’. Een van die doelen was het bestendigen van de status van het Ruurd Wiersma-Hûs als geregistreerd museum. Ernest bleef zich daarna inzetten bij het museum als vrijwilliger en adviseur.

Provinciale subsidies IMF voor QR-audiotour en aanpassen website "Ruurd's eigen commentaar bij schilderijen"

Niets is zo leuk en leerzaam in een museum als het luisteren naar verhalen uit de mond van de kunstenaar zelf. Een deel van Ruurd's werk in het museum wordt daarom voorzien van een QR-code waarmee bezoekers bij de schilderijen zelf audio-fragmenten en videofilmpjes kunnen oproepen. De introductie van QR-codes staat niet op zichzelf, want de historische geluids- en filmfragmenten leveren ook een plus op voor een nieuwe website. Tegen de zomer van 2021 komen de digitale faciliteiten beschikbaar voor het publiek. Voor het QR-project en aanpassing van de site heeft het Iepen Mienskipsfûns van de provinsje Fryslân in maart 2021 een bijdrage van € 2760,- ter beschikking gesteld.

Het Bureau "Zichtbaar, met Matthijs" in Oentsjerk ontwikkelt het QR systeem en integreert het met een nieuwe website. De site krijgt een levendiger interactief karakter, met meer beeld- en videomogelijkheden. Bureau-eigenaar Matthijs Hooghiemstra (foto links) heeft ervaring met het integreren van dergelijke digitale technieken in de communicatie van bedrijven, overheden en instellingen. Hij heeft de QR-methodiek onlangs ook toegepast bij de recente opzet van een dorpswandeling in Aldtsjerk.

Flexibeler bezoekersopties mogelijk

Door gebruikmaking van digitale communicatie kan het museum in het vervolg zijn algemene introductieverhaal al digitaal aanbieden voordat de rondleiding begint. Dit stelt de organisatie in staat om, met inachtneming van coronaregels, de bezoekers flexibeler te verdelen over de beschikbare tijdvakken. Het schept ook mogelijkheden om langsfietsende of -varende passanten voor een spontaan bezoek binnen te halen. Dit vraagt uiteraard om organisatorische aanpassingen.

Inbreng door rondleiders

Bij de ontwikkeling staat voorop dat de inhoudelijke kwaliteit van een museumbezoek niet mag lijden onder introductie van dit systeem. De gekozen fragmenten dienen van toegevoegde waarde te zijn en gebaseerd op de interesses van de bezoeker. Onze rondleiders hebben daar uitgebreid ervaring mee. Omdat de fragmenten moeten aansluiten op hun manier van werken is hen gevraagd of ze willen meewerken aan een verantwoorde opbouw van de inhoud 'achter de QR-codes'.

De QR- introductie betekent niet dat we afstappen van het vertrouwde rondleidingensysteem. Zolang er vrijwilligers beschikbaar zijn die hun verhalen en kennis kunnen delen blijven zij een belangrijke rol spelen.

Financiële situatie en museumvooruitzichten

Museum Ruurd Wiersma is zonder financiële kleerscheuren door het problematische coronajaar 2020 gerold. Dankzij besparingsmaatregelen, een gunstiger energiecontract en een bijdrage van de gemeente Noardeast-Fryslân konden de tegenvallende inkomsten uit entreekaartjes vrijwel geheel worden gecompenseerd. Er was ook sprake van meer structurele inkomsten uit donaties. De toekomst van het museum ziet er de komende jaren hoopvol uit doordat de gemeente Noardeast-Fryslân vanaf 2021 jaarlijks een subsidie gaat verstrekken van € 2.000,-.

Nieuw bestuurslid Oege Hiddema: "Alsof Ruurd voorvoelde dat zijn wereld ging veranderen"

"Ik was een jaar of zeventien toen de moeder van klasgenoot Piet mijn brommer met flowerpowermotieven bewonderde. Ze gaf mij prompt een ketel om te beschilderen", vertelt ons nieuwe bestuurslid Oege Hiddema (1950): "Piet syn mem kende 'iemand in Burdaard' die oude voorwerpen decoreerde voor in de vensterbank', maar dat kostte veel geld, vermoedde zij. Of Oege maar even zijn talent op haar keteltje wilde uitleven.... Eigenlijk was ik het keteltje vergeten, totdat ik veertig jaar later naar Fryslân terugkwam en Ruurd's museum ontdekte. Toen werd mij op slag helder dat die schilder in 1967 Ruurd Wiersma moet zijn geweest", vertelt Hiddema.

"Sindsdien heeft dit museum mij niet meer losgelaten. Na een eerste kennismaking met het bestuur hoefde ik mij vorige zomer niet lang te bedenken. Zelden kom je in bestuursfuncties zo'n realistisch enthousiasme tegen als bij Sybren, Meta en Sjerp. Er liggen uitdagende kansen voor dit museum. Het verdient een respectabele plek in het culturele en recreatieve aanbod van ons landsdeel".

Oege Hiddema: "De geleerden zullen het nooit eens worden over de artistieke waarde van Ruurd's werk", gaat hij verder, "maar wie beweert dat Ruurd slechts een naïeve schilder van het boerenleven is, doet zijn werk te kort. Boven de speelse woestijn- en dorpsfaferelen ontdek ik intrigerende, strepen trekkende vliegtuigen in het strakke blauw. Let ook eens op Ruurd's vrolijke strand- en bloembollenscènes. Die ontlene dramatiek aan lange rijen auto's en roetzwarte schepen. Ruurd heeft situaties weergegeven die destijds nog niemand waren opgevallen", zegt Oege, en hij vervolgt: "Ruurd had kennelijk, zonder het te beseffen, een scherp oog voor onomkeerbare veranderingen. Als je wat langer naar zijn schilderijen kijkt, ontdek je zijn verwondering over kerkelijke ontzuiling, landbouwmechanisatie, schaalvergroting, globalisering en de-romantisering van het dorpsbestaan. Ruurd legde deze ontwikkelingen niet vast in kitscherige 'alsof-taferelen', maar visualiseerde ze heel direct in een spannend mozaïek van primaire kleuren en repeterende vormen".

"Geboren op de behoudende Noordoost-Friese klei van Ternaard, herken ik mij in dat vrolijke perspectief van de vijftiger en zestiger jaren, met zijn onafzienbare beloften. Je voelde ineens de vrijheid om je brommer te beschilderen of er, zoals Ruurd, het ijs mee op te gaan. Je had geen idee waar het zou eindigen. Maar dat we het boerenpaard, de kerk, de dorpsmid en de melkrijder er voor gingen inruilen, dat voelde Ruurd tóen al. Kijk nu eens om je heen: de wereld heeft alles 'overschilderd' met beelden van ruilverkaveling, supermarkten, iedereen-een-auto en tankwagens met mest-injectoren.

Ruurd heeft zijn wereld en zijn twijfels in beeld gebracht zonder sentimenteel gedoe. Hij legde vast wat hij kon; geen selfies met een laagje fotoshop, maar fietslak op hardboard. Het zijn niet zijn afbeeldingen die perspectief bieden. maar de verhalen die hij erin verpakt, met 'lak' aan conventies.

Wie wil begrijpen hoe de Friese Waddenkust er ooit bij lag, en hoe deze zich nu manifesteert, kan wat mij betreft niet om Ruurd Wiersma heen. Daarom zet ik graag mijn schouders onder het voortbestaan van dit verrassende museum.", zo besluit Oege Hiddema zijn motivatie om medebestuurder te worden. Gevraagd naar het keteltje waarmee hij dit verhaal startte, zegt Oege: "Ik wéét nog dat ik het in de grondverf heb gezet, maar volgens mij ben ik nooit tot het eindproduct gekomen. Was ik misschien bang dat Ruurd het beter kon?"

Rijksdienst Cultureel Erfgoed gaat collectie professioneel analyseren Onderzoek naar technische staat museumcollectie

In de maand mei start de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed een uitgebreid technisch onderzoek naar de conditie waarin de schilderijen en de wandschilderingen van Ruurd Wiersma verkeren. Een aantal werken, vooral de wandschilderingen, zijn kwetsbaar en moeten mogelijk worden gerestaureerd. De wandschilderingen zijn vijf decennia geleden aangebracht op een ondergrond die varieert van behang tot stucwerk, steen en hout. Dr. Bart Ankersmit leidt de onderzoeksactiviteiten namens RCE. Het onderzoek levert adviezen op voor herstel en behoud van Ruurd's nalatenschap. RCE geeft in haar eindrapport ook aanwijzingen voor optimalisering van het binnenklimaat. De onderzoekskosten van € 7.040,- neemt de rijksdienst voor haar rekening.

Beleidsvisie 2021-2025

Het raamwerk van onze beleidsvisie tot 2025 ligt al een halfjaar klaar, maar we hebben met de afronding gewacht omdat we pas sinds kort zicht hebben op de invloed van corona op ons beleid. Met de nieuwe visie willen we toewerken naar een respectabele en attractievere status van ons museum, dat wij beschouwen als een glanzende 'parel' in het cultuur- en recreatieaanbod. We besteden de komende jaren veel aandacht aan conservering en restauratie van de collectie en het museum pand. We willen nieuwe groepen bezoekers trekken in een groter geografisch gebied. Om dit te bereiken streven we naar intensieve en structurele samenwerking met overheden, adviesorganen, het bedrijfsleven, culturele organisaties en toeristische netwerken. Het bestuur stelt de nieuwe Beleidsvisie vast in juni 2021.